

Ενα φάντασμα πλανιέται πάνω από την Ευρώπη». Δεν πρόκειται για το φάντασμα του κομμουνισμού, όπως προέβλεπαν οι Μαρξ και Ενγκελς στην εισαγωγή του Κομμουνιστικού Μανιφέστου, αλλά για το φάντασμα που θέλει να αποτελειώσει το κοινωνικό κράτος, αυτό που για χρόνια αποτέλεσε το κοινωνικό συμβόλαιο της Ευρώπης με τους πολίτες της.

Η διεθνής τραπεζική κρίση, που μεταλλάχθηκε σε κρίση χρέους για τη «γηραιά ήπειρο», απαιτεί τώρα από τους πολίτες να παραιτηθούν από τα δικαιώματα δεκαετιών με τελικό στόχο τη σταθεροποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, για να μη μεταλλαχτεί η κρίση χρέους και πάλι σε τραπεζική κρίση. Εργασιακά δικαιώματα, συμβάσεις εργασίας, επιδόματα για τα παιδιά, σύνταξη στα 60, δωρεάν δημόσια Υγεία και Παιδεία, τα στοιχεία που δημιούργησαν το μεταπολεμικό κοινωνικό μοντέλο και που εξασφάλισαν ένα υψηλό επίπεδο ζωής, θα πρέπει τώρα να περιοριστούν για την επιβίωση του τραπεζικού συστήματος και για να εξακολουθήσει το διεθνές κερδοσκοπικό κεφάλαιο να κάνει τη δουλειά του βγάζοντας «λεφτά με αέρα».

Η μία μετά την άλλη οι ευρωπαϊκές χώρες προχωρούν σε σημαντικές περικοπές δαπανών μειώνοντας μισθούς, συντάξεις και κοινωνικά δικαιώματα, κάτω από την επίπλαστη δικαιολογία ότι «δεν μπορούμε πλέον να ζούμε πάνω από τις δυνάμεις μας».

Πειραματόζωο

Η Ελλάδα είχε την ατυχία να μπει πρώτη στο χορό των περικοπών και να γίνει με ευθύνη της κυβέρνησης το πειραματόζωο της Ευρώπης πάνω στο οποίο εφαρμόζονται συνταγές Λατινικής Αμερικής από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η χώρα μας ξεκίνησε με περικοπές σε μισθούς και συντάξεις, αύξηση της φορολογίας και σχεδιάζει έναν εργασιακό και ασφαλιστικό μεσαίωνα που θα αποδομήσει τον κοινωνικό ιστό έτσι όπως τον γνωρίζουμε έως σήμερα.

Το επόμενο θύμα των πολιτικών της ΕΚΤ και του ΔΝΤ ήταν οι χώρες της Ιβηρικής. Με το ίδιο πρόσχημα που χρησιμοποιήθηκε για την Ελλάδα, οι κυβερνήσεις Θαπατέρο και Σόκρατες σε Ισπανία και Πορτογαλία αντίστοιχα αποδομούν το κοινωνικό κράτος, περικοπώντας μισθούς, συντάξεις, κοινωνικές δαπάνες και ετοιμάζονται επίσης να απελευθερώσουν την αγορά εργασίας από τα δεσμά μιας ξεπερασμένης ηθικής τάξης που προστατεύει το μίνιμουμ των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Η Ισπανία έφτασε στο σημείο να καταργήσει ακόμη και το επίδομα γέννησης παιδιού για το οποίο η κυβέρνηση Θαπατέρο καμάρωνε όταν το καθιέρωσε.

Τη δόξα των Παπανδρέου, Θαπατέρο και Σόκρατες φαίνεται ότι «ζήλεψε» ο νέος πρωθυπουργός της Βρετανίας, Ντέιβιντ Κάμερον, καθώς αποφάσισε να βάλει βαθιά το μαχαίρι στις κρατικές δαπάνες, κόβοντας από υπουργεία, δημόσιες υπηρεσίες, Παιδεία και κοινωνική πρόνοια.

Η Ιταλία ανακοίνωσε αυτή την εβδομάδα το δικό της πακέτο λι-

τότητας ύψους 26 δισ. ευρώ για τα επόμενα δύο χρόνια. Το κοινωνικό μοντέλο είναι το πρώτο που πλήττεται, καθώς περιορίζονται οι δαπάνες για το σύστημα Υγείας. Οι τοπικές κυβερνήσεις θα συμβάλουν στο πακέτο με 5,8 δισ. ευρώ, δαπάνες που θα περικοπούν από σχολεία, νοσοκομεία και έργα υποδομής, ενώ οι μισθοί στο Δημόσιο «παγώνουν» για τα επόμενα τρία χρόνια.

Στη Γαλλία ετοιμάζεται μεταρρύθμιση στο συνταξιοδοτικό, το οποίο όμως αποτελεί casus belli για τα συνδικάτα. Οι διαδηλώσεις της περασμένης Πέμπτης έδωσαν στον Νικολά Σαρκοζί μια πρώτη γεύση από το τι πρόκειται να επακολουθήσει, αν και εφόσον δοκιμάσει να αυξήσει τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης.

Στις πρώην ανατολικές χώρες της Ευρώπης, όπου το ΔΝΤ μπήκε νωρίτερα, το κοινωνικό κράτος, το οποίο δεν είχε προλάβει να φτάσει στο επίπεδο της υπόλοιπης Ευρώπης, χτυπήθηκε ανελέητα, γυρίζοντας τις κοινωνίες στα πρώτα μετακομμουνιστικά χρόνια. ■

ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΜΕΣΑΙΩΝΑ ΦΕΡΝΟΥΝ ΟΙ ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ

«ΚΡΑΧ» του κοινωνικού κράτους στην Ευρωπαϊκή Ένωση

ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ
kpliakos@e-typus.com

Επειτα από
τόσα χρόνια
ταχύρρυθμης
ανάπτυξης
και υψηλής
παραγωγικότητας
οι κοινωνίες μας
υποχρεώνονται
τώρα να ζήσουν
φτωχότερες

ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ είναι πώς έπειτα από τόσα χρόνια ταχύρρυθμης ανάπτυξης και υψηλής παραγωγικότητας, καθοδηγούμενης από την τεχνολογική πρόοδο, οι κοινωνίες μας υποχρεώνονται τώρα να ζήσουν φτωχότερες. Η ανάγκη της ανταγωνιστικότητας των οικονομιών μας, την οποία επικαλούνται η πολιτική τάξη και οι επιχειρηματικές ελίτ, μοιάζει με έννοια κενή περιεχομένου. Εκτός κι αν νομίζει κανείς ότι μπορούμε να ανταγωνιστούμε

την Κίνα ή τις αναδυόμενες ασιατικές αγορές. Ίσως, αν γίνουμε σαν κι αυτές. Από την άλλη, έχει αποδειχθεί (υπάρχει μια πολύ αξιόλογη μελέτη του MIT) ότι η παραμονή της έρευνας και του σχεδιασμού προϊόντων υψηλής τεχνολογίας στις αναπτυγμένες δυτικές κοινωνίες δεν δημιουργεί θέσεις εργασίας. Κάποιοι, ωστόσο, θα πουν ότι «κοινωνικό κράτος με δανεικά δεν γίνεται». Μπορεί, αλλά το ίδιο το σύστημα,

το οποίο επιβάλλει αυτό το νέο status quo, θάβει κάτω από το χαλί τις αντιφάσεις του. Τη στιγμή που σε κάποια κράτη επιβάλλονται εξοντωτικά μέτρα για να αποφύγουν τη χρεοκοπία, επιχειρήσεις χρεοκοπούν θωρακισμένες από το νόμο, μεταθέτοντας τα χρέη τους στους πισωτέρες τους και δεν ανοίγει μύτη...

Η ΕΚΤ δεν δανείζει τα κράτη, αλλά τις τράπεζες

**«Μπαλώματα»
με δανεικά**

με επιτόκιο 1% και μετά οι τράπεζες δανείζουν τα κράτη με 5%. Το Σύμφωνο Σταθερότητας είναι απαράβατος κανόνας για τα κράτη, αλλά όταν κινδυνεύουν οι τράπεζες η ΕΚΤ το ξεχνά και βρίσκει 750 δισ. ευρώ για να τις κρατήσει ζωντανές. Για όσους δεν το έχουν καταλάβει και αυτά δανεικά είναι και ο λογαριασμός θα έρθει, αργά ή γρήγορα, και πάλι στους Ευρωπαίους πολίτες. Σήμερα τον πληρώνουν με την κατάλυση του κοινωνικού κράτους. Αύριο; ■